

Ministerie van Defensie
t.a.v. Directie Materieel, Vastgoed, Leefomgeving en Duurzaamheid
Postbus 20701
2500 ES 'S-GRAVENHAGE

Zienswijze NRD Nationaal Programma Ruimte voor Defensie

Kenmerk: 2024SRBT01
Datum: 8 februari 2024
Bijlagen: vindplaats Ontwikkelstrategie SRBT:
[Stedelijke regio Tilburg-Breda \(SRBT\) - Gemeente Tilburg](#)

Geachte Minister,

Op 18 december 2023 heeft uw ministerie de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), horende bij het Nationale Programma Ruimte voor Defensie (NPRD), ter inzage gelegd.

Extra activiteiten van Defensie, en de cumulatie ervan, hebben grote impact op de leefbaarheid in een groot gebied in Noord-Brabant, zo ook binnen onze regio en dat baart ons zorgen. Veel van de gemeenten binnen de Stedelijke Regio Breda-Tilburg (SRBT) hebben hun belangen en zorgen via een gemeentelijke zienswijze aan u kenbaar gemaakt. De provincie Noord-Brabant heeft in een zienswijze, welke wij onderschrijven, al uitgebreid toegelicht waarom de ruimtebehoefte van Defensie gevolgen heeft voor Rijksopgaven, provinciale- en regionale opgaven en ambities die we samen met het Rijk hebben vastgesteld en afgesproken. Denk aan het ruimtelijk voorstel Richting geven aan De Kwaliteit van Brabant, het Ontwikkelperspectief voor Novex Stedelijk Brabant, de woondeals en de in ontwikkeling zijnde multimodale mobiliteitspakketten voor de stedelijke regio's in Brabant. Belangrijke basis voor al deze afspraken in onze regio is het gezamenlijk toekomstperspectief op de ontwikkeling van de stedelijke regio Breda-Tilburg.

De samenwerkende gemeenten en waterschappen van de Stedelijke Regio Breda Tilburg¹, maken van de gelegenheid gebruik om ter ondersteuning van de zienswijze van de provincie onze zienswijze op de NRD in het perspectief van de Ontwikkelstrategie SRBT aan u over te brengen.

Ontwikkelperspectief SRBT

De samenwerking op SRBT schaalniveau gaat al enige tijd terug en is in 2020 verankerd in nationaal ruimtelijk beleid, toen de regionale verstedelijkingsstrategie als onderdeel van de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) moest worden uitgewerkt. Daarbij is besloten om de schaal van de stedelijke regio Breda-Tilburg als vertrekpunt te nemen. Deze schaal is logisch, omdat onze inwoners het netwerk van onze kernen dagelijks gebruiken voor wonen, werken, voorzieningen en recreatie. Omdat het gedrag van de inwoners van de negentien gemeenten vooral tussen deze gemeenten plaatsvindt. Het verplaatsingspatroon, sociaal en economisch gemotiveerd, toont dat we in gedrag één regio zijn. Op elkaar gericht, gebruikmakend van elkaars voorzieningen vormen we een hecht “daily urban system.”

Twee Regionale Investeringsagenda's en een Woondeal met het Rijk hebben deze samenwerking een flinke impuls gegeven. In de in 2023 opgeleverde **Ontwikkelstrategie SRBT2**, zijn de nodige beleidsmatige (ruimtelijke) hoofdkeuzen voor het gebied beschreven. We werken op dit moment aan de vervolgaanpak en uitvoering van de ontwikkelstrategie.

De SRBT streeft naar een goede balans tussen groei van de economie, wonen en mobiliteit, en het versterken van de leefkwaliteit voor onze huidige en toekomstige inwoners. Kortom; de SRBT streeft naar een leefbare regio en naar brede welvaart.

Relatie SRBT met NPRD

Vanuit de opgaven en ambities die we als één overheid met elkaar hebben afgesproken, welke zijn geformuleerd in de Ontwikkelstrategie SRBT, en van daaruit in het Ruimtelijk Voorstel van de provincie Noord-Brabant voor de Nota Ruimte zijn geladen, hebben we bedenkingen bij de wijze waarop nu een groot ruimtelijk beslag (voor wat betreft beperkingen aan ruimtelijke ontwikkelingsmogelijkheden) lijkt te kunnen worden gelegd in verband met de mogelijke stapeling van functies waaronder toename gebruik jachtvliegtuigcapaciteit, laagvlieggebieden voor helikopters c.a. in onze regio. Ook moet het vervoer van defensiematerieel over weg en/of spoor worden afgewogen in relatie met de reeds zwaarbelaste Brabantroute, de uitgangspunten en ambities die besloten liggen in het Multimodaal Mobiliteitspakket en de verstedelijkingsambities binnen de Stedelijke Regio Breda Tilburg.

¹ In de Stedelijke Regio Breda-Tilburg (SRBT), werken sinds 2020 negentien gemeenten, vier waterschappen, de provincie Noord-Brabant en het Rijk samen aan de opgaven in de fysieke leefomgeving. De gemeenten die de SRBT vormen zijn: Alphen-Chaam, Altena, Baarle-Nassau, Breda, Dongen, Drimmelen, Etten-Leur, Geertruidenberg, Gilze en Rijen, Goirle, Heusden, Hilvarenbeek, Loon op Zand, Moerdijk, Oosterwijk, Oosterhout, Tilburg, Waalwijk en Zundert. De betrokken waterschappen zijn de Brabantse Delta, De Dommel, Aa en Maas en Rivierenland.

Daarbij vragen we tevens aandacht voor het effect op gebieden die niet direct benoemd worden in de NRD, maar wel onderdeel zijn van de SRBT. Dit, omdat er als gevolg van beperkingen aan ontwikkelmogelijkheden vanwege de Defensieplannen een wegdrukkend effect kan ontstaan in andere gebieden. Door de plannen uit het NPRD integraal met de andere opgaven uit de Nota Ruimte te bekijken, kan een wegdrukkend effect juist worden voorkomen.

Referentiesituatie

Wij verwachten dat zowel de afspraken tussen Rijk en regio als de uitgangspunten van de Ontwikkelstrategie SRBT zelf, als evidente referentiesituatie worden meegewogen in het vervolg van het (milieu)onderzoek ten behoeve van het NPRD. Wij rekenen erop dat onze zienswijze en daarmee de uitgangspunten om aan een leefbare regio te werken, een volwaardige plek krijgen in het NPRD-traject, en in afstemming met de Ministeries van waaruit andere Rijkstrajecten gaande zijn (zoals Nota Ruimte, Woondeal, Energiestrategie). We gaan graag met u in overleg over het vervolg, waarbij er in de Nota Ruimte echt keuzes moeten worden gemaakt, want niet alles is haalbaar en de maakbaarheid staat daarmee onder enorme druk.

Met vriendelijke groet,

namens het Bestuurlijk Overleg samenwerkende gemeenten en waterschappen van de Stedelijke Regio Breda Tilburg,

Duovoorzitters;

5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e 5.1.2.e

*wethouder, gemeente Tilburg
(penvoeder namens de SRBT)*

5.1.2.e

5.1.2.e

wethouder, gemeente Breda